

TEKMOVANJE ŠOL V UREJANJU OKOLJA

Starejši žvižgajo, mladi cvrčijo...

«Tako kot starejši žvižgajo, mladi cvrčijo...» je inž. Miha Ogorevc, predsednik komisije

za varstvo okolja pri bežigradskem Turističnem društvu, slikovito ponazoril prizadevanja,

da bi tudi najmlajše vključili v varovanje okolja. Turistično društvo je lani organiziralo za 14 bežigradskih osnovnih in srednjih šol tekmovanje v urejanju in čiščenju okolja.

Najbolje so se odrezali gojenci splošne srednje vojaške šole Franc Rozman Stane. Kontejner z odpadki pred šolo sami sicer redno polnijo, a kaj ko ga komunalci neredno praznijo. Pa smo spet tam. Gojenci PTT izobraževalnega centra, ki so v tekmovanju zasedli drugo mesto, so lani čistili predvsem okolico šole, saj je bilo potrebno zaradi gradbenih del pri šoli krepko pljuniti v roke. Dijaki Srednje naravoslovne šole, ki so pristali na tretjem mestu, so samokritično priznali, da so bili prejšnja leta bolj uspešni pri čiščenju šolske okolice. Zdaj pa je Peričeva ulica zaradi neprestanega parkiranja avtomobilov tako nasmetena, da težko sproti vse pospravijo.

Predsednik bežigradske občinske skupščine, Janez Rigler, ki je mladim 1. marca razdelil nagrade, je pohvalil vse sodelujoče v akciji, saj bomo le v čisti in urejeni domovini, tudi zares srečni. Letos bo bežigradske Turistično društvo pri pripravi akcije sodelovalo tudi z občinsko organizacijo Rdečega križa. Letošnje leto je Rdeči križ Jugoslavije razglasil za leto čistoče.

V. P.

Priznanja za uspehe v akciji za čisto in zeleno Ljubljano je razdelil predsednik občinske skupščine Janez Rigler.

Foto: V. P.

Kaj je bilo zrnje in kaj plevel?

Ocenili so dnevne aktivnosti otrok med zimskimi počitnicami

Čeprav nas v teh dneh, ko se je po koledarju že začela pomlad, le še nepredvideni sneg spomni na zimo, je bila zelo dobrodošla analiza, kako so uspeli številne izobraževalne in športne dejavnosti, ki so jih med zimskimi počitnicami za bežigradske osnovnošolce in ostale otroke iz Ljubljane in okolice organizirale občinska Zveza prijateljev mladine in občinska konferenca Socialistične zveze skupaj z Zvezo telesno-kulturnih organizacij, zvezo kulturnih organizacij, Pionirskim domom, knjižnico Bežigrad in občinsko zvezo tabornikov. Šele rezultati ovrednotijo celotno akcijo in povedo, kje se bodo morali organizatorji pa tudi starši v prihodnje bolj potruditi.

OTROCI ŽELIJO VEČ ŠPORTA

Na posebnih vprašalnikih, ki so jih v ta namen izpolnili bežigradski osnovnošolci, njihovi starši in učitelji, so otroci pohvalili akcijo, ki je letos prvič stekla. Najbolj so jim ugajale filmske predstave v Pionirskem domu in plavanje na kopališču Štern. Navdušeni so bili nad kipežanjem v Pionirskem domu pa tudi izdelovanje lutk so pohvalili; še zdaj jih hranijo doma za spomin. Prihodnje leto si želijo predvsem več športa, šahiranja, plesne tečaje in zabavne prireditve. Otroci so bili torej zadovoljni. Kaj pa odrasli?

PIONIRSKI DOM NI OTROŠKI VRTEC

S te, odrasle strani, je bilo slišati kritične pripombe. Starši bi želeli več prireditev za najmlajše, do štirih let in organizirane prevoze za šolarje, kar izpred šole v Pionirski dom, na kopališče, v telovadnico, na drsališče ali v knjižnico na uro pravljic in knjižnih ugank. Med njimi so se našli tudi taki, ki so organiziran prosti čas svojih otrok

neodgovorno zamenjali za otroško varstvo in si med šolskimi počitnicami raje sami odpočili od svojih najmlajših. To pa vsekakor ni namen takšnih akcij. Saj imajo nenačrtne tudi pedagogi v Pionirskem domu, katerih naloga sploh ni varovanje otrok, svoje otroke...

V Pionirskem domu so organizacijo prireditev najbolj kritično ocenili. V njihovih majhnih učilnicah se je zbralo tudi čez 60 otrok različnih starosti na dan in so bili zaradi prostorske stiske prisiljeni preživeti dopoldne skupaj, pod vodstvom enega samega pedagoga. Zgodilo se je, da so starejši otroci nagajali mlajšim, pokvali se je gramofon, skoraj vse plošče in igrače.

PIONIRSKI DOM NAJ BO PIONIRSKI

Težave kažejo, da bo treba v prihodnje k akciji pristopiti bolj organizirano, z že vnaprej predvidenim številom otrok, ki bodo obiskovali posamezne prireditve in urnikom le-teh. To pa ni le stvar organizatorjev, ki so se kljub letošnjim začetnim težavam zares potrudili.

Številna udeležba

Iniciativni odbor Društva prijateljev mladine v krajevni skupnosti 7. september je na pustno soboto priredil v osnovni šoli Danile Kumar pustovanje za predšolske in šolske otroke.

Na pustovanju za predšolske otroke se je zbralo več kot 200 otrok in 100 staršev, organizirala pa ga je vzgojno varstvena organizacija Ciciban. Pustovanje za šolske otroke je priredila taborniška organizacija. Udeležilo se ga je 70 šolarjev.

Prireditve je uspela v splošno zadovoljstvo vseh prisotnih. S Č

ampak tudi staršev. Tudi Pionirskega doma ne gre zapirati pred množičnim obiskom otrok. Pionirski dom naj bo zares pionirski. Vsak otrok mora v njem najti možnosti za svoje uveljavljanje na tistih področjih, ki mu jih šola zaenkrat še ne more nuditi.

V BEŽIGRAJSKI KNJIŽNICI SO BILI BOLJ POGUMNI

Nasprotno pa so bili v Bežigradski knjižnici zelo zadovoljni z otroškimi živzavom, ki je popestril njihov delovni dan. To, da nimajo »primerne« opreme – predvsem stolov za toliko otrok, jim sploh ni vzel poguma. Prazni prostor so le sem ter tja napolnili s starim pohištvo in zadovoljni so bili oboji – otroci in delavci knjižnice, ne da bi se bali za morebitno materialno škodo. Edina težava je nastopila, ko je bilo treba otroke z ur pravljic in knjižnih ugank spraviti domov...

ZA PROSTI ČAS GRE!

Prireditve med zimskimi šolskimi počitnicami so bile torej kljub nekaterim začetnim težavam uspešne. Organizatorji upajo, da bodo prihodnje leto pritegnili še več otrok. Mogoče bi kanilo pripraviti takšna srečanja tudi med poletnimi počitnicami, razširiti ure pravljic in knjižnih ugank na izposojališča bežigradske knjižnice po krajevnih skupnostih, sodelovati z Domom starejših občanov za Bežigradom, pri organiziranju tečajev v pletanju na primer, in pritegniti v akcijo celo tabornike in planince. Ideje, ki so vredne razmisleka, se kar same ponujajo, zato ne smemo odlašati z njihovo ureditvijo. Naloga je namreč širša, kot je videti na prvi pogled. Naučiti moramo najmlajše, kako naj prijetno in koristno izkoristijo prosti čas, da se ne bodo kasneje, ko odrastejo »izgubili« na ulici ali se »zasedli« pred televizijskimi zasloni.

VIDA PETROVČIČ

9. KONGRES ZKS

Deveti kongres Zveze komunistov Slovenije bo priložnost za to, da temeljito ocenimo, kaj smo v zadnjem obdobju dosegli, pa tudi, čem nismo uspešili, ter za to, da se na njem dogovorimo za naše nadaljnje naloge.

»Moj mož Mirko je bil pokrajinski sekretar v Zagorju, komunist in sindikalni voditelj. Skupaj z njim in drugimi tovariši sem vedno bila v prvih vrstah stavkajočih delavcev. V Zagorju sem bila edina ženska članica Komunistične partije Jugoslavije. Zato so bili žandarji stalni gostje naše hiše. Leta 1930 pa je CK KPJ odločil, da moram oditi v Moskvo, saj je tu postalo prenevarno. Tako sem odšla. Mož je že bil tam, otroka pa sta prišla skupaj z mano,« pripoveduje utrinke iz svojega bogatega revolucionarnega življenja Zinka Weinberger – pod tem imenom jo poznamo občani Bežigrada, saj živi med nami že več kot četrto stoletje. V Moskvi so jo klicali drugače: Pavlina Ivanovna Maslova. O tovarišici Maslovi piše

Živela sem med Rusi, se z njimi družila in zato sem dodobra spoznala grozo, ki se je spustila med ljudi. Petnajst let sem bila v Sovjetski zvezi in nikoli nisam slišala, da bi Rusi ploskali in vzklikali Stalinu, tako kot smo mu ploskali mi prva leta po vojni...

Čistke so bile strašne. Nikomur nisi smel zaupati, kajti NKVD je imel agente povsod. Tudi med našimi tovariši so bili, a takrat tega nismo vedeli.

Nerada se spominja tega obdobja, v katerem je bilo eno samo lepo doživetje – Silvester 1938.

Tega zadnjega decembrskega dne je tovariš Tito dolge ure stal v vrsti, da bi dobil kruh. Kopinič in ona pa sta poskrbela za drugo hrano in zvečer so se vsi trije, nek

ZINKA WEINBERGER,

DELEGATKA

NA 9. KONGRESU ZKS:

»S Titom in Kopiničem smo silvestrovali leta 1938 v Moskvi.« Foto: Andrej Dvoršak

Partijski staž dolg kot življenje

Preživela je dve vojni in Stalinove čistke – Našli bomo pravo pot, da prebrodimo krizo

tudi Matija Maček v svoji knjigi, ko opisuje bivanje v Sovjetski zvezi. Pravzaprav nihče, ki hoče popisovati revolucionarno delo predvojnih komunistov, ne more mimo nje...

»Po prihodu v Moskvo sem študirala na komunistični univerzi za manjšine – KUMPS. Študij je bil naporen, saj sem se morala »čez noč« naučiti rusko in srbohrvaško. Na univerzi pa je bilo tudi vse polno frakcij. Tam je predaval tudi tovariš Edvard Kardelj. Srečevala sem se z revolucionarji kot so bili Ivan Kokolj, Sreten Žujevič, Ušaj, Čolaković, Jože Kopinič. Pa kaj bi naštevala. Vsi, ki so pred vojno prihajali v Moskvo iz domovine, so bili moji znanci in prijatelji.

Tovarišica Maslova je z univerze odšla v tovarno za proizvodnjo letalskih motorjev, kjer je bila brigadirka (vodja skupine) in kontrolorka. Pri delu je bila vedno med prvimi in kaj kmalu je postala udarnica – najboljša med najboljšimi. Njena slika in ime sta se pojavila v javnosti, za svojo prizadevnost pa je od sindikata prejela 100 gramov sladkorja in pol kilograma kaše. Nam se zdi taka nagrada smešna, a takrat je pomenila mnogo, saj so bili delavci večkrat lačni kot siti.

Čez čas je Kominterni Pavlino Ivanovno premestila v knjižnico, kjer je vodila oddelke za tuj (buržoazni) tisk. To delo so zaupali vedno le preverjenim komunistom, saj je imel knjižničar dostop do najzaupnejše literature.

»Iz knjižnice so me premestili v »mednarodno Leninovo šolo«, kjer sem bila skupaj s Kidričem, Kardeljem, z Matijo Mačkom, Zdenko Kidrič. Leta 1938 je bila šola ukončena. To je bilo obdobje Stalinovih čistk. Vrsto tovarišev so zaprli, med njimi mnogo mojih znancev, prijateljev...

Vse je doletela ista usoda kot Filipa Filipoviča, brate Vujovič, brata Cvijič pa mojega moža Mirka – Josipa Karloviča Franklina. Bili so aretirani in o njih nismo nikoli več nič slišali. Takrat mnogi niso vedeli, kaj se dogaja, NKVD pa ni prizanesel nikomur.

Bolgar in še dva tovariša, zbrali pri nji, da proslavo Novo leto. Niso vedeli, da bo to prvo leto nove vojne...

Takrat je Tito pripravil knjigo »Vprašanja leninizma«, pri čemer mu je po svojih močeh pomagala. A kaj kmalu je odšla na novo dolžnost in postala sekretarka radia »Svobodna Jugoslavija«.

Mnogo lepih spominov ima na tisti čas, ko je delala skupaj z Veljkom Vlahovičem, ko je s tovariši pripravljala program...

Po vojni pa se je končno vrnila v Jugoslavijo. V Beogradu je do upokojitve vodila knjižnico sindikatov, dokler se ni leta 1956 po skoraj petdesetih letih revolucionarnega dela vrnila v Ljubljano. Danes živi v krajevni skupnosti Anton – Tomaž Linhart.

Kljub tridesetdeset letom je še vedno aktivna v svoji osnovni organizaciji Zveze komunistov, ki jo je predlagala za delegatko na IX. kongresu Zveze komunistov Slovenije. Tovarišica Weinbergerjeva pričakuje, da bo kongres dal nove smernice za delo komunistov.

»Imam veliko zaupanje v naše vodstvo in čeprav smo v težki situaciji, sem prepričana, da bomo našli pravo pot, da prebrodimo krizo.

Mislím, da bi delavci morali biti bolj revolucionarni in da preveč beže iz proizvodnje v administracijo. Veliko razpravljamo o birokraciji, a s »peresom« je ne bomo izkoreninili. Nad njo moramo s »srpom in kladivom«. Pa več in bolje bi morali delati, vsi po vrsti. Zdi se mi, da tudi ni več tiste enotnosti, ki nas je včasih družila in da vsak gleda le nase. Tako je nastal prostor za malomeščanščino. Naš cilj je bil, da zgradimo novo družbo. Mislím, da nam je to v veliki meri uspelo. Če bi revolucionarji skrbeli le zase in za drobne koristi, potem ne bi bilo revolucije in blagostanja. Tega pa ne smemo meriti le po tem, ali je v trgovini dovolj kave ali ne!

Odločna je v svojih besedah, kot je bila pri svojih dejanjih. Ostala je disciplinirana članica svoje Partije.

ANDREJ DVORŠAK